

EUROPESE CENTRALE BANK

ADVIES VAN DE EUROPESE CENTRALE BANK

van 26 juni 2001

op verzoek van de Nationale Bank van België inzake een voorontwerp van wet betreffende de definitieve omschakeling op de euro in België

(CON/2001/15)

1. Op 11 juni 2001 ontving de Europese Centrale Bank (ECB) een verzoek van de Nationale Bank van België (NBB) om een Advies inzake een voorontwerp van wet betreffende de definitieve omschakeling op de euro in België (hierna "voorontwerp van wet" te noemen).
2. De bevoegdheid van de ECB om een Advies uit te brengen is gebaseerd op artikel 105, lid 4 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap (hierna "het Verdrag" te noemen), artikel 3.1. van het Protocol betreffende de statuten van het Europees Stelsel van centrale banken en van de Europese Centrale Bank en op artikel 2, lid 1 van Beschikking 98/415/EG van de Raad van 29 juni 1998 betreffende de raadpleging van de Europese Centrale Bank door de nationale autoriteiten over ontwerpen van wettelijke bepalingen¹. Overeenkomstig voornoemde artikelen is de reikwijdte van dit Advies beperkt tot die bepalingen van het voorontwerp van wet die de bevoegdheden van de ECB betreffen.
3. Overeenkomstig de eerste zin van artikel 17.5. van het Reglement van Orde van de ECB² is dit Advies door de Raad van bestuur van de ECB goedgekeurd.
4. De ECB merkt op, dat overeenkomstig artikel 15 van Verordening (EG) nr. 974/98 van de Raad van 3 mei 1998 over de invoering van de euro³, artikel 2 en artikel 3 van het voorontwerp van wet een periode invoeren, die loopt van 1 januari 2002 tot 28 februari 2002, waarin beide valuta's in omloop zijn. Met ingang van 1 maart 2002 zijn biljetten en muntstukken uitgedrukt in Belgische frank geen wettig betaalmiddel meer.
5. Uit hoofde van artikel 2, tweede paragraaf, kunnen biljetten uitgedrukt in Belgische frank onbeperkt in de tijd ingewisseld worden bij de NBB, daar zulks volgens de NBB de traditie was in België.

¹ PB L 189 van 3.7.1998, blz. 42.

² PB L 125 van 19.5.1999, blz. 34.

³ PB L 139, 11.5.1998, blz. 1.

6. Artikel 2, derde paragraaf, bepaalt dat indien biljetten uitgedrukt in Belgische frank worden ingewisseld na de storting aan de Schatkist van de tegenwaarde van de niet ter inwisseling aangeboden biljetten, deze inwisseling geschiedt voor rekening van de Schatkist. Deze bepaling vloeit voort uit artikel 9 van de organieke wet betreffende de NBB, die met ingang van 28 februari 2002 zal worden opgeheven. Deze wet sorteert na deze datum echter wettelijke effecten die gereguleerd moeten worden teneinde te vermijden dat de NBB voor de uit circulatie genomen biljetten dubbel zou moeten betalen. Deze bepaling lijkt niet in te druisen tegen de boekhoudkundige regels van het ESCB die van toepassing zijn op bankbiljetten die geen wettelijk betaalmiddel meer zijn, noch tegen het besluit van de NBB en de Belgische Schatkist wanneer zij de in artikel 2, lid 3 genoemde betaling zullen uitvoeren. De ECB begrijpt dat dit moment van betaling afhangt van een ter uitvoering van artikel 9 aparte nog niet vastgestelde overeenkomst tussen de Belgische Schatkist en de NBB. Naast andere kwesties werd deze aangelegenheid behandeld in een in februari 2001 door de ECB aan de NBB verstrekt informeel ex-post Advies.
7. De ECB merkt op, dat muntstukken uitgedrukt in Belgische Frank slechts tot 31 december 2004 bij de NBB en DE POST zullen kunnen worden ingewisseld, zoals bepaald in artikel 3 van het voorontwerp van wet. Er lijken geen beperkingen te zijn noch worden vergoedingen in rekening gebracht voor de inwisseling van muntstukken daar zulks volgens de NBB voor uit circulatie genomen muntstukken de traditie was in België⁴.
8. De NBB heeft de ECB bevestigd dat artikel 4 van het voorontwerp van wet verwijst naar de vigerende praktijk in België. Overeenkomstig deze praktijk wijst artikel 4 de NBB en DE POST aan om muntstukken onbeperkt in bedrag te aanvaarden en geeft uitvoering aan de in artikel 11 van de voornoemde Verordening (EG) nr. 974/98 van de Raad bepaalde mogelijkheid dat lidstaten personen/instellingen aanwijzen die meer dan vijftig muntstukken voor één betaling aanvaarden (*"Behalve de uitgevende autoriteit en personen die specifiek in de nationale wetgeving van de uitgevende lidstaat zijn aangewezen, is geen enkele partij verplicht voor één betaling meer dan vijftig muntstukken te aanvaarden"*).
9. De NBB heeft eveneens bevestigd dat artikel 4 de vigerende praktijk van de NBB handhaaft, namelijk deze dienstverlening kosteloos te verstrekken, teneinde aan de behoeftes van individuen en huishoudens te voldoen en dat, voorzover deze dienstverlening deze behoeftes te boven gaat, de NBB of DE POST een vergoeding in rekening zou mogen brengen.
10. Artikel 5 van het voorontwerp van wet staat een overdracht toe van de meerwaarde op de overdracht van de NBB naar de ECB van activa in goud ten belope van EUR 177.114.566. De ECB heeft in een eerder Advies bevestigd dat deze overdracht wellicht zal leiden tot gerealiseerde meerwaarden. Om deze reden mag deze meerwaarde in de verlies- en winstrekening worden opgenomen en onderwerp zijn van uitdeling. Door de uitdeling hoeven

⁴ Artikelen 7 tot en met 18 van het voorontwerp van wet betreffen ook muntstukken.

deze inkomsten in de begroting niet te worden opgenomen als lopende inkomsten, maar worden daardoor bestemd voor het Zilverfonds, een bij wet ingestelde entiteit die fungeert als een financieringsstructuur op lange termijn voor pensioenverplichtingen. De ECB begrijpt, dat dit fonds voornamelijk in overheidsobligaties investeert en derhalve bijdraagt tot de verlaging van de Belgische overheidsschuld.

11. De ECB verwelkomt artikel 6 van het voorontwerp van wet daar het de taak van de NBB bevestigt om te waken over de kwaliteit van de omloop van de biljetten. Dit is een overheidstaak en is een natuurlijke consequentie van de emissie. Deze taak wordt kosteloos door de NBB uitgevoerd. De NBB bevestigt dat voor aanvullende op verzoek van de cliënt verstrekte diensten een vergoeding in rekening kan worden gebracht.
12. De ECB begrijpt, dat artikel 19 van het voorontwerp van wet twee vigerende strafbepalingen in het Strafwetboek inlast en deze bepalingen aan de invoering van de euro aanpast. Het nieuwe artikel 178bis van het Strafwet beoogt het in circulatie brengen van valse betaalmiddelen te voorkomen, hetgeen de consumenten in dwaling zou kunnen brengen ten aanzien van het werkelijke wettelijk betaalmiddel. Het nieuwe artikel 178ter van het Strafwetboek beschermt biljetten en muntstukken tegen allerlei vormen van beschadiging die hun gebruik als wettig betaalmiddel in gevaar kunnen brengen.
13. De ECB begrijpt, dat artikel 23 van het voorontwerp van wet beoogt het uit omloop nemen van biljetten uitgedrukt in Belgische frank te bevorderen en te beschermen. De ECB meent, dat nationale maatregelen genomen in de context van het uit omloop nemen van nationale bankbiljetten (waaronder het merken of neutraliseren van zulke bankbiljetten) mogelijk moeten zijn. Indien echter de kenmerken van dit merken bij Koninklijk Besluit zijn vastgelegd, dient de ECB daarover te worden geïnformeerd, daar artikel 52 van het Protocol betreffende de statuten van het Europees Stelsel van centrale banken en van de Europese Centrale Bank de nationale centrale banken verplicht bankbiljetten van alle deelnemende lidstaten tegen hun respectieve pari-waarden in te wisselen.
14. De ECB merkt op, dat artikel 35 van het voorontwerp van wet frontloading en subfrontloading operaties in België beschermt door het gebruik als betaalmiddel voor 1 januari 2002 van in euro uitgedrukte bankbiljetten, strafbaar te stellen. De voor deze datum als betaalmiddel gebruikte bankbiljetten kunnen bovendien verbeurd worden verklaard.
15. De ECB verwelkomt artikel 37, lid 8 van het voorontwerp van wet, dat artikel 76 van de Programmawet van 2 januari 2001 opheft, daar krachtens dit artikel 76 wellicht kredietfaciliteiten zouden zijn toegestaan, die krachtens artikel 101 van het Verdrag verboden zijn (verwezen zij naar het ECB Advies van 27 februari 2001).

16. De ECB bevestigt dat zij geen bezwaar heeft tegen de publicatie van dit Advies zulks naar goeddunken van de bevoegde nationale autoriteit.

Gedaan te Frankfurt am Main, 26 juni 2001.

De President van de ECB

[getekend]

Willem F. DUISENBERG